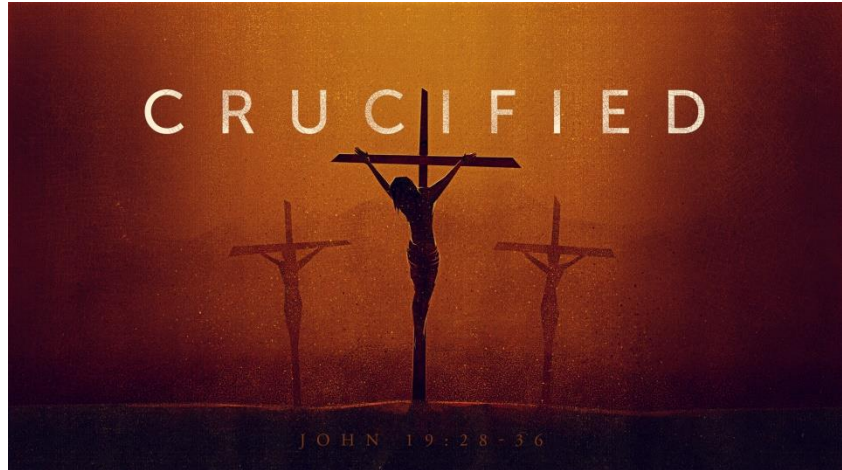

Het lijden van Jezus... en de rechten van de mens

Ignace Demaerel
Artikel 'Vlaanders', april 2017

(grotendeels ontleend aan het boek 'Wie Mij eet – Er zit meer in brood en wijn')

Met Pasen herdenken we de opstanding en overwinning van Jezus, waardoor het terecht als het grootste christelijke feest beschouwd wordt. Maar wat daaraan voorafging was natuurlijk zijn lijden en kruisiging. Het is goed om als christen elk jaar opnieuw stil te staan bij de prijs die het Jezus kostte om ons vrij te kopen, opdat we dit nooit evident en goedkoop zouden vinden. Laten we even een aanloop hiervoor nemen: er zijn een **zevental dingen die wij als mensen van nature ontvluchten**, waar we álles voor zouden doen om eraan te ontsnappen:

- 1. lichamelijke pijn:** als onze vinger bijv. een hete kachel raakt, trekken we hem bliksemsnel terug, als een lichamelijke reflex die zo sterk is dat we hem bijna niet kunnen bedwingen. Als we extreme pijn hebben, kunnen we bijna aan niets anders meer denken en weten niet hoe snel we ervan af moet geraken. Of, extreem genomen: folteringingen kunnen zo onmenselijk zijn dat er zeer weinigen zijn die niet bezwijken en toegeven. Daarom is één van de 'rechten van de mens' – terecht - het *recht op fysieke integriteit*, oftewel: het verbod op folteringingen.
- 2. de dood:** mensen doen de ongelooflijkste dingen om in leven te blijven, zijn tot bijna alles in staat om hun leven te redden of te rekken, want onze overlevingsdrang is buitengewoon sterk. De rechten van de mens benoemen als éérste universele principe het *recht op leven!*
- 3. verworpen worden:** aan de kant geschoven worden, afgeschreven worden, in de hoek geduwd worden, niet erkend worden... het doet geen pijn aan ons lichaam, maar, geef toe, ze kunnen onze ziel tot in het diepste kwetsen. Omgekeerd gezegd: aandacht zoeken, belangstelling willen krijgen, gezien willen worden, vrienden willen hebben, aanvaard willen zijn, in het centrum willen staan... het zijn dingen die ons in het bloed zitten, en mensen doen hier héél wat voor, soms absurde dingen, of niet? Wederom: de rechten van de mens leggen dit vast als het *recht op non-discriminatie*.
- 4. niet begrepen worden:** geen eerlijke kans krijgen om onszelf te verdedigen, is heel pijnlijk, zeker als we alleen maar goede bedoelingen hebben. We zouden van nature alles doen om onze ware motivatie uit te leggen, onszelf toe te lichten, om anderen te overtuigen of om tenminste misverstanden te mogen ophelderen... We zouden ten allen prijze gebruik willen maken van ons *recht op vrije meningsuiting!*

5. bespot, vernederd, uitgelachen worden: zelfs als het terecht is, bijv. als we objectief gezien iets heel stoms gedaan hebben, is het al heel moeilijk om spot te verdragen; uiteraard nog veel meer als het onterecht is. Van nature zouden we weeral alles doen om vernedering te ontlopen, bijv. door ons in het kleinste hoekje te verstoppen, mensen te ontwijken, ofwel door in de tegenaanval te gaan en terug te schelden, keihard van ons af te bijten en de ander de mond te snoeren. En dan zijn er vele culturen in deze wereld waar de "eer" zo hoog in het vaandel staat dat de mensen er liever gedood zouden worden dan beledigd! We vinden dat we het *recht op respect* voor onze persoonlijkheid mogen laten gelden!

6. onrechtvaardig beschuldigd worden: dit kan een enorm innerlijk protest in ons oproepen. God heeft ons geschapen met een rechtvaardigheidsgevoel, dat, als het geschonden wordt, hevige emoties opwekt, een "heilige woede". Zelfs terecht beschuldigd worden (als we in ons binnenste weten dat het waar is) kunnen de meeste mensen niet eens verdragen - laat staan onterecht! We zouden van nature alles proberen om anderen te overtuigen van onze onschuld en de waarheid aan het licht te brengen. Het *recht op verdediging* ervaren we dan als fundamenteel.

7. onschuldig gestraft worden: als het vorige al moeilijk was, dít is helemaal onverdraagbaar. Opnieuw: zelfs rechtvaardig gestraft worden is al moeilijk te verteren: weinig mensen kunnen hun verdiende straf op een volwassen manier op zich nemen. Maar onrechtvaardig gestraft worden, zeker als er iets dierbaars van je afgepakt wordt, is zeer moeilijk te verkroppen. Heb je je bijv. al eens proberen voor te stellen waar Jozef doorheen gegaan moet zijn? Precies omdat hij deed wat goed was (zijn droom vertellen, maar ook de vrouw van Potifar afwijzen), werden de 13 mooiste jaren van zijn leven (tussen 17 en 30 jaar) weggegooid in slavernij en in een gevangenis. Bij een normaal mens zou dit enorme wraakgevoelens en levenslange bitterheid oproepen. Hij zou heel hard roepen om zijn *recht op een eerlijk proces*.

Kortom, ken jij nog dingen die erger zijn dan één van deze zeven?

En Jezus dan? Zullen we het lijstje eens opnieuw overlopen?

1. lichamelijke pijn: Jezus leed **véél erger fysieke pijn** dan de meesten van ons ooit zullen moeten meemaken. Hij heeft nooit op enige manier iemand anders pijn gedaan, integendeel, Hij heeft velen uit hun pijnen verlost. En toen het zijn beurt was, heeft Hij op geen enkele wijze het lichamenlijk lijden proberen te ontvluchten (hoewel Hij het op verschillende momenten gemakkelijk kon!). Maar het verbod op foltering bestond toen nog niet...

2. de dood: Jezus wist heel duidelijk en lang van tevoren dat Hij naar zijn executie op weg was, en had tientallen gelegenheden om eraan te ontsnappen. En Hij was nog in de bloei van zijn leven: 33 jaar jong! Hij was Zélf "het Leven", maar heeft zijn meest **fundamentele recht op leven niet opgeëist!** Niemand pakte Hem zijn leven af, Hij heeft het bewust afgelegd (Joh. 10:18). Hij wist dat de graankorrel in de aarde moest vallen (Joh. 12:24).

3. verworpen worden: Jezus had vijf dagen tevoren nog zo'n publiek succes, roem, applaus en een menigte aanhangers: Hij werd onthaald en toegejuicht als een koning. Jezus heeft tijdens zijn ganse leven nooit iemand verworpen, heeft integendeel de verworpenen (tollenaars, prostituees, zondaars, overspelige vrouw...) naar voren gehaald. Maar Jezus werd zelf verworpen door de leiders van het volk, **in de steek gelaten** door zijn naaste leerlingen, voor geld **verraden** door één van hen en driemaal **verloochend** door zijn "nummer twee". En nog sterker: Hij wist dit allemaal van tevoren, maar heeft zich niet ingedekt of afgeschermd.

4. niet begrepen worden: tijdens zijn leven begrepen zijn moeder en broers Hem al niet, zijn eigen apostelen schatten Hem ook keer op keer fout in. Zelfs het kruisigen werd door niemand begrepen, en iedereen dacht dat dit de ultieme mislukking was, een pijnlijke afgang. Maar Hij bewees zichzelf niet door bijbelteksten, om Zichzelf uit te leggen. Hij maakte geen gebruik van zijn recht op vrije meningsuiting. De **minst begrepen persoon van het heelal** is God zelf!

5. bespot, vernederd worden: zijn familie zei dat Hij "**niet bij zijn verstand**" was (Markus 3:21; anders gezegd: "Ga je laten onderzoeken door een psychiater") - van je familie moet je het hebben! En de religieuze leiders zeiden dat Hij "**bezeten**" was (Markus 3:22); is er een erger affront denkbaar voor de Zoon van God zelf? Ook God Zelf wordt in onze wereld (vroeger en vandaag) veel bespot en belachelijk voorgesteld, of niet? Jezus onderging hetzelfde lot, maar bleef rustig, schold niet terug, rekende het kwaad niet toe. Het elementaire recht op respect werd Hem niet gegund.

6. onrechtvaardig beschuldigd worden: niemand is ooit in de wereldgeschiedenis zo onrechtvaardig beschuldigd geworden als Jezus, want niemand was zo onberispelijk als Hij! Hij werd uiteindelijk veroordeeld wegens **godslastering**, terwijl Hij God Zélf was!! Hij was de enige die nooit God gelasterd heeft of Gods naam misbruikt heeft! Hij werd beschuldigd van zichzelf "**koning van de Joden**" te noemen (wat Hij op zich nooit gedaan had) en dus tegen de keizer in opstand te komen; wat een klucht, wat een ironie! Hij werd gezien als een "**valse Messias en volksmisleider**". Hij kreeg een echt schijnproces: sommige rechtbankprocessen duren vandaag tot 7 jaar en méér, Jezus werd op minder dan 12 uren gearresteerd, verhoord, veroordeeld én terechtgesteld. Omdat Hij geen Romeins burger was, had Hij ook geen "recht op een eerlijk proces" of een advocaat! Maar zelfs toen Hij voor Pilatus stond, heeft Hij Zichzelf niet verdedigd, uitgelegd of gerechtvaardigd. Ook God in de hemel wordt vandaag van duizenden dingen vals beschuldigd: oorlogen, hongersnood, ziekten, genocides, natuurrampen, onrecht... Hij die al deze dingen méér haat dan wie ook, en álles gedaan heeft om ze te voorkomen, krijgt dagelijks containers vol bittere verwijten van mensen over Zich heen gegoten.

7. onschuldig gestraft: niemand was ooit zo onschuldig als Jezus, en weinigen zijn zo wreed gestraft geworden. Terwijl Hij aan het kruis hing, dachten de leiders dat die schijnprofeet "zijn verdiende straf" had gekregen en nu moest boeten voor zijn "valse leer" en het overtreden van de (Farizeese) wetten. Velen hebben een beeld van de God van de Bijbel als de toornige, straffende, veroordelende God,

maar hier zien we het radicaal omgekeerde: de Schepper krijgt van alles en iedereen de schuld, terwijl niemand zo goed is als Hij, maar het strafste van allemaal is: **Hij neemt nog de schuld en de straf op Zich ook!** Dit is ongehoord en nooit gezien. Geen enkele andere godsdienst ter wereld zou zulk verhaal durven verzinnen. God strekt zijn toornige en straffende vinger niet tégen ons uit, slingert de verwijten niet terug, maar kiest ervoor om het óp te lossen en van ons wég te nemen: Hij weet dat we er anders toch nooit zouden kunnen uit geraken! Jezus absorbeert in Zichzelf al het kwaad van de wereld. Hij zuigt het op zoals een "zwarte steen" het slangengif uit een wonde opzuigt. Mensen zijn (100% onterecht!) boos op God en willen Hem als boksbal gebruiken, en God zegt als het ware: "Doe maar, sla maar, en als je je afgereageerd hebt en gekalmeerd bent, wil Ik je graag omarmen en genezen van al je opgekropte frustraties". Jezus neemt het kwaad van de wereld op zijn schouders, zoals **de zondebok** de woestijn in gestuurd werd met "alle zonden van Israël": hoe vreselijk is het niet om zondebok voor anderen te zijn, andermans miserie te moeten opkuisen? Maar "**als een lam werd Hij ter slachting geleid; als een schaap dat stom is voor zijn scheerders, zo deed Hij Zijn mond niet open**" (Jesaja 53:7).

Dit gaat elk menselijk bevattingsvermogen te boven. Dit is om zelf "stom" (sprakeloos) van te worden. Of: om in stille aanbidding over te gaan en Hem uit het diepst van onze ziel te danken, misschien zonder woorden, misschien met onze ogen vol tranen.

Besluit:

- (1) Hoewel Jezus de Zoon van God was, heeft Hij zelfs van geen enkele van de "rechten van de mens" genoten!
- (2) De prijs die Jezus betaald heeft, was echt het maximum! Hij heeft de bittere beker van het lijden (Mattheüs 26:29) **tot de bodem** leeggedronken.
- (3) Jezus betaalde de schuld **niet "op afbetaling"**, maar direct cash en totaal. Net zoals mensen een huis kopen en afbetalen in maandelijkse schijven gedurende ongeveer 20 jaar, zo betalen de meeste mensen de prijs voor hun bekering en het volgen van Jezus gedurende heel hun leven in kleine stukjes. Jezus niet dus.
- (4) Het lichamelijke lijden van Jezus gaat elk begrip te boven, maar **het psychische lijden** al minstens even erg: niet begrepen worden, verworpen worden, verraden (door iemand van je naasten), in de steek gelaten (door je beste vrienden), vals beschuldigd, bespot, vernederd... deze dingen kunnen ons meer pijn doen dan dolksteken.
- (5) En nog sterker: God heeft dit alles gedaan, zelfs toen nog niemand Hem hierom gevraagd of gebeden had! Niemand zou aan God (of aan iemand anders) trouwens hebben dúrven vragen om zulke oplossing. Niemand had dit zelfs ooit kunnen bedenken! En: Hij deed dit al terwijl wij nog zijn vijanden waren (Rom. 5:7-8), en Hij geen enkele "garantie" had dat iemand hiervoor ooit "dank u" zou zeggen.
- (6) De almachtige Zoon van God die daar zwak, gebroken, verbrijzeld en weerloos aan het kruis hing... had zelfs daar nog niet één gedachte van haat, wrok, zelfbeklag of bitterheid! Het is nauwelijks voor te stellen dat Jezus daar bewúst hing, uit vrije wil, als een positieve keuze. Deze schijnbare extreme zwakheid en weerloosheid, was eigenlijk onvoorstelbare kracht. Soms is niéts doen oneindig véél moeilijker dan iets doen.

(7) Wanneer Jezus in Gethsemane aan zijn Vader vroeg om deze beker te laten voorbijgaan (Matt. 26:39), is dit het enige gebed van Jezus dat níet verhoord werd! Hoeveel pijn moet de Vader dan niet gevoeld hebben? Hoe moeilijk is het niet voor een vader om zijn zoon vreselijk te zien lijden en hem hier níet uit te redden? Voor God nog véél meer dan voor ons! En toch redde Hij Jezus níet! Hier is maar één reden voor: omdat Hij op dat moment óns boven zijn eigen Zoon plaatste! Hij zei 'nee' tegen Jezus om 'ja' te zeggen tegen de mensheid. Wat een exuberante liefde! Net zoals God tegen het volk Israël zei: "*Omdat u kostbaar bent in mijn ogen en hooggeschat en Ik u liefheb, geef Ik... natiën in ruil voor uw leven*" (Jes. 43:4), zo gaf God zijn enige Zoon als losgeld voor ons! God heeft zijn Zoon niet gepamperd, niet in de watten gelegd: om de mensheid te sparen, heeft Hij zijn Zoon níet gespaard.

Wie de diepte van Jezus' lijden beter vat, begrijpt ook de overwinning nog beter; hoewel... een gans mensenleven daarvoor nog niet genoeg is. Daarvoor krijgen we dan ook de eeuwigheid, niet?

